



photo:
Χαρτάκης
Παπαϊωάννου

Κτηνοτρόφος
στην Κόνιτσα,
μέλος
του Δικτύου
ενάντια στα
δηλητηριασμένα
δολώματα



Ιστορίες για δηλητηριασμένα δολώματα ή αλλιώς η Χιονάτη, η κακιά μάγισσα και το δηλητηριασμένο μήλο

Συγκρούσεις ανάμεσα στην άγρια ζωή και στον άνθρωπο λαμβάνουν χώρα όταν ο άνθρωπος θεωρεί ότι τα άγρια ζώα προκαλούν ζημιές στο ζωικό κεφάλαιο και στις καλλιέργειές του ή υπάρχουν υπόνοιες ότι μειώνουν τους πληθυσμούς των «θηραματικών» ειδών. Από την άλλη μεριά οι συγκρούσεις ανάμεσα στους ανθρώπους είναι ένα φαινόμενο καθημερινό. Η γρήγορη και εύκολη λύση της τοποθέτησης δηλητηριασμένων δολωμάτων φαίνεται ότι μπορεί να βοηθήσει τον οποιοδήποτε να απαλλαχθεί γρήγορα και «μια κι έξω» από το πρόβλημα που αντιμετωπίζει στις σχέσεις του με είδη της άγριας -και όχι μόνο- πανίδας. Ακόμα και στις περιπτώσεις αντεκδικήσεων μεταξύ ανθρώπων, το δηλητηριασμένο δόλωμα πάντα μπορεί να παίξει το ρόλο του όταν ο ένας τουλάχιστον από τους εμπλεκόμενους τυχαίνει να έχει στην κατοχή του έναν ανυποψίαστο... σκύλο.

Από το 1950 και μετά η πρακτική της τοποθέτησης δηλητηριασμένων δολωμάτων στη φύση σταδιακά γνώρισε «μεγάλη άνθιση». Ωστόσο, εξαιτίας της καταστροφικής επίδρασής τους σε όλα ανεξαιρέτως τα σαρκοφάγα είδη της άγριας πανίδας, η τοποθέτηση οποιασδήποτε τοξικής ουσίας γι' αυτόν το σκοπό απαγορεύτηκε οριστικά τη δεκαετία του '80. Αυτό βέβαια δεν εμπόδισε τη συνέχιση της εφαρμογής της πρακτικής αυτής μέχρι και σήμερα σε όλη την ελληνική ύπαιθρο -και όχι μόνο. Έτσι και παρά το γεγονός ότι απαγορεύεται η τοποθέτηση και διασπορά δηλητηριασμένων δολωμάτων, η πρακτική αυτή συνεχίζει να «κυριαρχεί» στην ελληνική φύση με αποτέλεσμα είδη της άγριας πανίδας που αποτελούν θύματα της

πρακτικής αυτής να έχουν ήδη εξαφανιστεί από την ηπειρωτική Ελλάδα (Γυπαετός) ή να οδεύουν σταθερά προς άγνωστη κατεύθυνση (Όρνιο, Ασπροπάρης, Χρυσαιτός, κ.ά.).

Η κατανάλωση του δηλητηριασμένου δολώματος δεν είναι επιλεκτική. Αυτό σημαίνει ότι το δηλητηριασμένο δόλωμα θα καταναλωθεί από οποιοδήποτε είδος ζώου που θα τύχει να περάσει από το σημείο όπου αυτό έχει τοποθετηθεί και το οποίο δόλωμα «θα εκληφθεί» από το ανυποψίαστο άγριο ή ήμερο ζώο ως τροφή. Παρόμοια, η τοξική επίδραση του δηλητηρίου στον κάθε οργανισμό δεν είναι και αυτή επιλεκτική, που απλά σημαίνει ότι όποιος κι αν είναι αυτός που θα καταναλώσει το δηλητήριο...



Χαρτάκης
Παπαϊωάννου

Δρ. Βιολογίας
Υπεύθυνος
Δικτύου
ενάντια στα
δηλητηρία
στην Ήπειρο

«απλά πεθαίνει...». Οι επιπτώσεις από το δηλητηριασμένο δόλωμα δεν σταματούν στο πρώτο ανυποψίαστο θύμα... Είναι σχεδόν βέβαιο ότι το υπόλοιπο δόλωμα θα καταναλωθεί και από άλλο ζώο του ίδιου ή άλλου είδους το οποίο «θα κάνει το λάθος να περάσει από εκεί» και επίσης το ήδη δηλητηριασμένο θύμα θα καταναλωθεί από ένα άλλο ζώο, το οποίο με τη σειρά του θα πεθάνει για να φαγωθεί και αυτό από άλλο και ούτω καθ' εξής. Ωστόσο δεν είναι μόνο τα άγρια ζώα που πέφτουν θύματα των δηλητηριασμένων δολωμάτων. Με την ίδια ευκολία μπορεί να χάσει το μαντρόσκυλο του ένας κτηνοτρόφος ή ένας κυνηγός το κυνηγόσκυλο του ή ένας ιδιοκτήτης κατοικίδιου τη γάτα ή το σκύλο του, απλά κάνοντας μια βόλτα στο δάσος ή ακόμα και

δημοσιότητας. Κατά βάθος η πραγματική διάσταση της απειλής παραμένει άγνωστη. Τα δηλητηριασμένα δολώματα προκύπτουν από μια μεγάλη γκάμα τοξικών ουσιών. Αρκετές από αυτές τις ουσίες χρησιμοποιούνται συνήθως στον τομέα της γεωργίας (φυτοφάρμακα) και ως εκ τούτου είναι ευρέως διαθέσιμες στην αγορά με τη μορφή ποικίλων σκευασμάτων. Άλλες πάλι ουσίες είναι αυστηρά απαγορευμένες τόσο όσον αφορά τη χρήση αλλά και τη διάθεσή τους στην αγορά, κι αυτό λόγω της υψηλής τοξικότητας και των παρενεργειών που επιφέρει η χρήση τους. Τα δηλητηριώδη δολώματα που έχουν κατά καιρούς εντοπιστεί στην ελληνική ύπαιθρο περιλαμβάνουν μια αξιοσημείωτη ποικιλία συνδυασμών και επινοήσεων των ανθρώπων που τα



μέσα στην πόλη ή στο χωριό του. Τελικά το δηλητηριασμένο δόλωμα αποτελεί μια θανάσιμη απειλή για την ανθρώπινη υγεία, αφού δεν αποκλείεται να βρεθεί από ένα μικρό παιδί ή πολύ πιο πιθανό το νεκρό ζώο να πέσει στο νερό κι έτσι να μολύνει το ποτάμι, τη λίμνη ή ακόμα και την πηγή από την οποία πίνει νερό ο κόσμος.

Το δηλητηριασμένο δόλωμα τοποθετείται νύχτα (στα κρυφά...) και παραμένει απαρατήρητο ως τη στιγμή που θα καταναλωθεί. Ελάχιστα περιστατικά δηλητηρίασης από τα πολλά γίνονται γνωστά και από αυτά ακόμα λιγότερα φτάνουν στο φως της

κατασκευάζουν και τα διασπείρουν που αποδεικνύουν περίτρανα της ευρηματικότητας της φυλής μας...

Τελικά, η εμμονή ορισμένων ανθρώπων να εφαρμόζουν τις παράνομες αυτές πρακτικές χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τα προβλήματα για την άγρια ζωή ή τη δημόσια υγεία που οι ίδιοι προκαλούν, η ευκολία στην προμήθεια δηλητηριωδών σκευασμάτων, τα κενά στη νομοθεσία, η ουσιαστική έλλειψη αστυνόμευσης, η άγνοια και η αδυναμία των κρατικών υπηρεσιών να αναλάβουν το ρόλο τους και η έλλειψη ενός κατάλληλα επανδρωμένου και εξοπλισμένου κρατικού εργαστηρίου που θα ήταν σε θέση να ταυτοποιεί έγκαιρα τις δηλητηριώδεις χημικές ουσίες και να πιστοποιεί τάχιστα τη χρήση τους στα σχετικά περιστατικά, αποτελούν καίρια ζητήματα που χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση.

Στο Πρόγραμμα LIFE+ «η Επιστροφή του Ασπροπάρη» περιλαμβάνεται η πιλοτική εφαρμογή ειδικών δράσεων για την αντιμετώπιση του θλιβερού αυτού φαινομένου. Έτσι σε εκείνες τις περιοχές της Ηπείρου όπου ακόμα πετά ο σπάνιος μικρός αυτός γύπας δημιουργούμε ένα δίκτυο φορέων και ανθρώπων της υπαίθρου ενάντια στις πρακτικές της τοποθέτησης και διασποράς δηλητηριασμένων δολωμάτων, εφοδιάζουμε με ηλεκτρικές περιφράξεις και ελληνικούς ποιμενικούς σκύλους παραγωγούς που βρίσκονται εντός ή σε εγγύτητα με σημαντικές περιοχές για τον Ασπροπάρη και προωθούμε τη διενέργεια στοχευμένων σεμιναρίων σχετικά με το ζήτημα των δηλητηριασμένων δολωμάτων και τις νόμιμες μεθόδους αποτροπής ζημιών στο ζωικό κεφάλαιο από φυσικούς θηρευτές.



photo:
Λαυρέντης
Σιδηρόπουλος



Ο Ασπροπάρης
Λάζαρος
πέθανε από
δηλητηρια-
σμένο δόλωμα
μετά από 2
μόλις ημέρες
παραμονής
στην Ελλάδα



photo:
Αρχείο
Ορνιθολογικής



Χορήγηση
ηλεκτρικής
περίφραξης
σε
μελισσοκόμους
στο Καπέσοβο,
Ζαγόρι